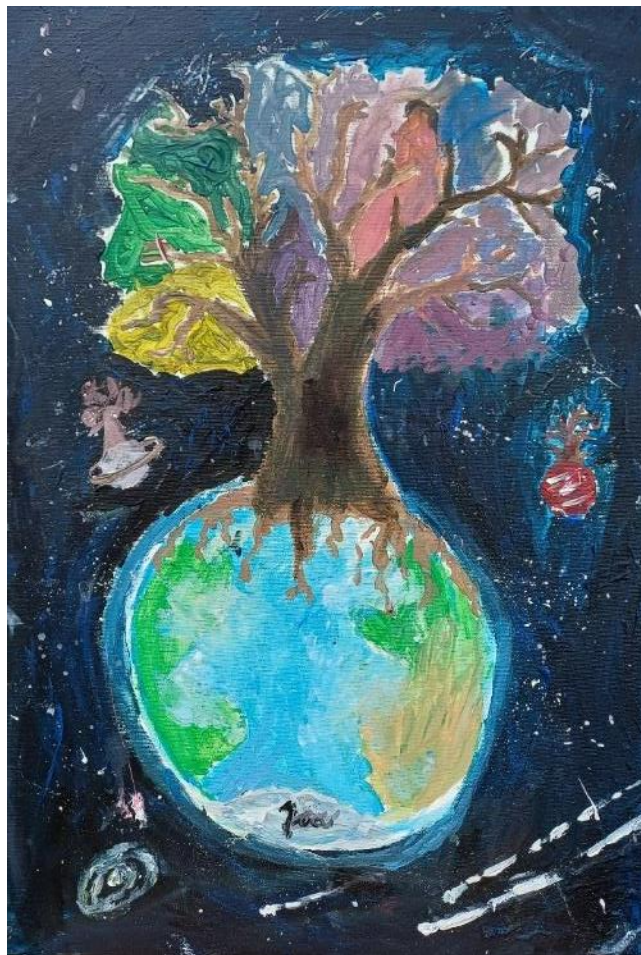

iskrice

Časopis OŠ PRULE

Šolsko leto 2023/24

24. junij 2024

Julija Mesec, 9. b (mentorica Suzana Zgonec)

Iva Dović, 6. c (mentorica Suzana Zgonec)

U VODNIK

V šolskem letu 2023/2024 se je na novo zasnova ekipa vedoželjnih in radovednih učenk in učencev, ki je celo leto nabirala, pripravljala in urejala gradiva za šolski časopis Iskrice. Ekipo so pod mentorstvom učiteljic **Katje Bizilj** in **Tee Trušnovec** sestavljali: Rubi Avguštin, Maruša Bizjak, Jan Gorkič Nograšek, Tijana Marković, Ajda Podobnik, Tine Sila (vsi 6. a), Ela Garić, Neža Kernc, Davorin Kračun, Leon Levičnik, Sara Rajterič (vsi 6. c).

Delo glavnih urednic sta prevzeli Tijana Marković iz 6. a in Neža Kernc iz 6. c.

Za temo letošnje številke smo si izbrali področje duševnega zdravja. Zanj smo se odločili, ker je bila enaka tema obravnavana tudi na letošnjem šolskem parlamentu. Tako na začetku smo se soočili z velikim izzivom, saj smo kmalu ugotovili, da o duševnem zdravju ne vemo veliko. Na pomoč smo poklicali našo socialno delavko, go. **Nino Mlakar Matijević**, ki se je z veseljem odzvala na našo prošnjo in posebej za nas pripravila zanimivo predavanje, s pomočjo katerega smo izvedeli, kaj duševno zdravje sploh je. Po njenem obisku smo lažje začeli zbirati konkretnije tematike, ki bi jih vključili v letošnjo številko.

Na tem mestu bi se radi zahvalili vsem učencem in učenkam naše šole in njihovim mentorjem, ki so s svojimi prispevki poskrbeli, da je časopis bogat, slikovit in zanimiv.

Upamo,
da vam bo listanje v veselje.

ANKETA

Člani literarno-novinarskega krožka smo med učenci od 5. do 9. razreda Osnovne šole Prule izvedli anketo. Glavni namen je bil pridobitev podatkov, ki bi bili v pomoč pri snovanju letošnje številke Iskrice. Zanimalo nas je predvsem razumevanje in doživljanje lastnega duševnega zdravja. Podatke smo obdelali in prikazali v spodnji analizi.

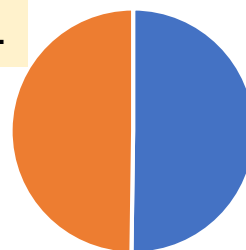
REŠENIH:

226 anket

5. razred	22
6. razred	64
7. razred	56
8. razred	62
9. razred	22

SPOL

114

112

■ MOŠKI ■ ŽENSKI

KAJ RAZUMEŠ POD IZRAZOM DUŠEVNO ZDRAVJE?

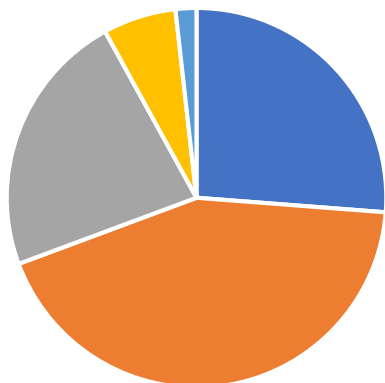
- A. Stanje dobrega počutja, v katerem posameznik razvija svoje sposobnosti, se spoprijema s stresom v vsakdanjem življenju, učinkovito in plodno dela ter prispeva v svojo skupnost.
- B. Fizično in psihično dobro počutje.
- C. Zmožnost spopadanja z vsakdanjimi strahovi in skrbmi.

Odgovor A	149
Odgovor B	46
Odgovor C	31

V anketi so bili vsi ponujeni odgovori smiselno povezani s tematiko duševnega zdravja. Največ anketirancev je izbralo odgovor A (*Stanje dobrega počutja, v katerem posameznik razvija svoje sposobnosti, se spoprijema s stresom v vsakdanjem življenju, učinkovito in plodno dela ter prispeva v svojo skupnost.*), ki celostno opredeli področje raziskave.

KAKO OCENJUJEŠ SVOJE DUŠEVNO ZDRAVJE?

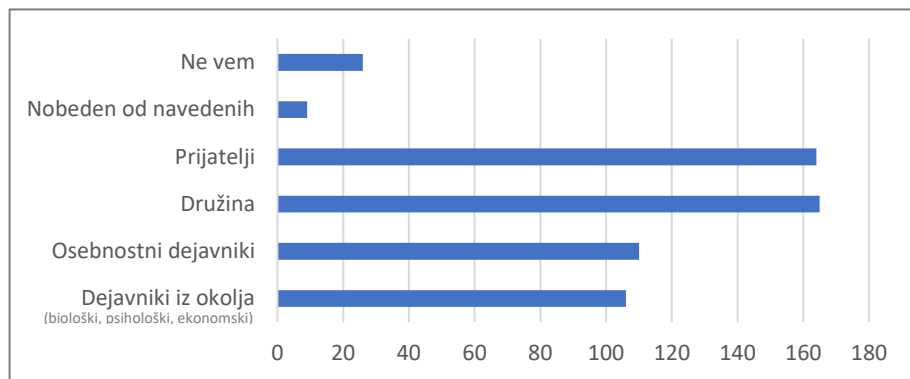
5 = odlično 1 = zelo slabo

■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1

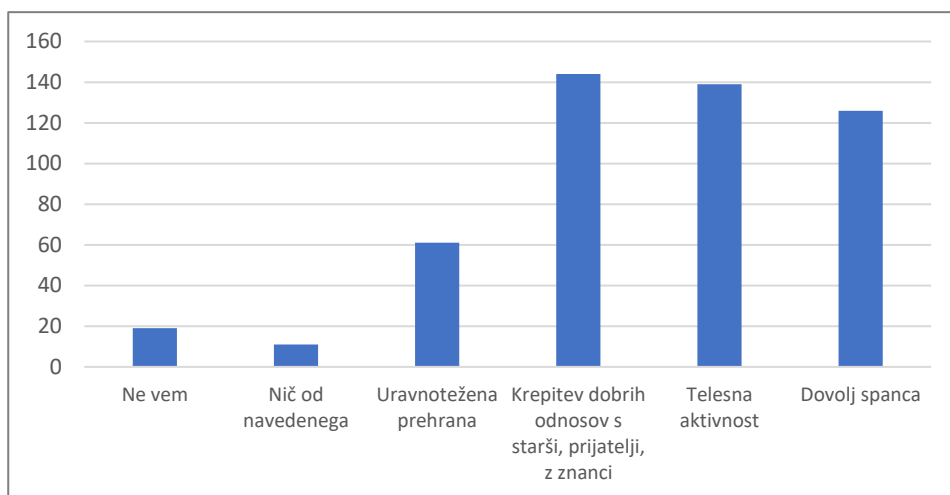
Rezultati kažejo, da večina anketirancev svoje duševno zdravje ocenjuje z oceno 5, 4 ali 3. Opaziti je, da so se za tak odgovor večinoma odločili anketiranci, ki obiskujejo 5., 6. ali 7. razred (seveda so bile izjeme tudi v višjih razredih.) Med anketiranci višjih razredov (8., 9.) je prevladovala ocena 3. To lahko povežemo z odraščanjem in s samozavedanjem. Pri analizi smo opazili, da je del anketirancev svoje duševno zdravje ocenil z oceno 2 ali celo 1 (zelo slabo); poudarili bi, da se ljudje v življenju lahko najdemo v situacijah, s katerimi se sami težko soočimo. Na zadnji strani našega časopisa so navedeni predlogi, kam po pomoč.

KAJ PO TVOJEM MNENJU VPLIVA NA DUŠEVNO ZDRAVJE (na dober ali slab način)?

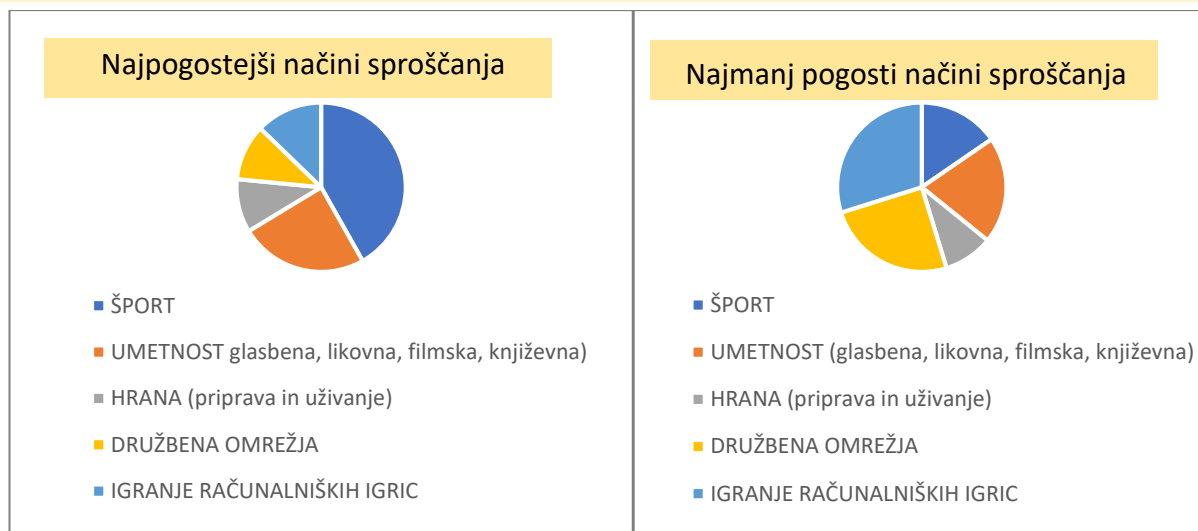
Največ anketirancev je kot najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na njihovo duševno zdravje, izbralo družino in prijatelje.

KAJ PO TVOJEM MNENJU LAHKO NAREDIŠ SAM ZA SVOJE DUŠEVNO ZDRAVJE?

Iz grafa je razvidno, da največ anketirancev za svoje duševno zdravje skrbi tako, da krepi dobre odnose s starši, prijatelji in z znanci, z redno telesno aktivnostjo in zadostno količino spanca.

KATERI NAČINI SPROŠČANJA NAJBOLJ VELJAJO ZATE (1 = najbolj, 5 = najmanj)?

V anketi je bilo navedenih 5 možnih načinov sproščanja. Analizirali smo najmanj in najbolj pogoste načine, ki veljajo za anketirance. Za najpogostejši način sproščanja je bil izbran odgovor **ŠPORT**, kar je izbralo 82 anketirancev. Sledi **UMETNOST**, ki jo je izbralo 48 anketirancev. Za najmanj pogost način pa je bil izbran odgovor **IGRANJE RAČUNALNIŠKIH IGRIC**, ki ga je izbralo 60 anketirancev, na drugem mestu je odgovor **DRUŽBENA OMREŽJA**, ki ga je izbralo 50 učencev.

Rezultati kažejo na raznolikost učencev, dejstvo je, da ljudje izbiramo različne dejavnosti, ki vplivajo na naše počutje in zdravje. Pomembno je, da ima vsak posameznik vsaj eno dejavnost, ki nanj dobro vpliva.

RAZMIŠLJANJA

Mia Gostič, 9. b (mentorica Suzana Zgonec)

Mental health is very important to me. I take care of my mental health and well-being by doing sports and hanging out with my friends. I have a horse and I think that is one of the main reasons I am happy and my mental health is good. If you aren't satisfied with yourself, you should never do anything bad to yourself or others.

Nika Žitnik, 7. a

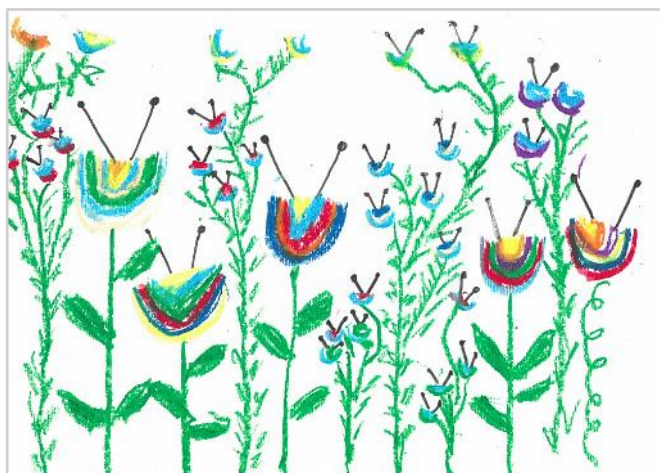
You should talk to your parents about your mental health, listen to the rain, play games or listen to music. If someone is bullying you, you should tell that to your parents, the guardian or a teacher. Do not bully other people because it can scar them for life and maybe you as well.

Sajdin Šabić, 7. a

(mentorica: Polona Luznik)

Narava res močno vpliva na naše zdravje, tako fizično kot duševno.

Pod mentorstvom naše (zdaj že bivše) knjižničarke, **Suzane Stojanović**, so učenci v okviru EKO bralne značke razmišljali o pomenu narave, okolja, v katerem živimo, živali, s katerimi si delimo življenjski prostor. Tinkara in Tarik sta se v svojih zapisih navezala na temo domačega vrta.

Mart Vuk, 2. b (mentorica Špela Meglič)

Sinja Snaj Salačaniin, 2. a (mentorica Danica Zupančič Pavlič)

MOJ DOMAČI VRT

Opisala bom svoj vrt. Vrt je dobro imeti, saj veš, kaj si dal v sadje in zelenjavo. V trgovini se vse sveti, kar pa ne pomeni, da je okusno. Če imaš vrt, dobro skrbi zanj, saj je živo bitje kakor ljudje. Na vrtu imaš lahko veliko stvari, od sadja do zelenjave, od velikih do malih stvari, od zelenih do rdečih stvari. Vrtovi so lahko mali ali veliki, a vsak vrt vsebuje ljubezen do rastlin. Na našem vrtu je veliko dela in tudi nagrade.

Ko sem bila v prvem razredu, sem bila veliko zunaj in tako tudi veliko na vrtu ter veliko plela, saj plevel povsod raste. Na koncu mi je babi dala celo posodo jagod, seveda domačih. Res so bile dobre, ker sem bila zelo utrujena in potrta, a splačalo se je. Zato vedno, ko je treba pomagati, se pridružim in vem, da bo nagrada narejena iz izdelka, ki je zrasel z mojo pomočjo. To je bilo npr. korenje, ki sem ga oprala, olupila in ga dala mami. Mami je iz njega naredila korenčkovo juho.

Upam, da ste se iz opisa mojega vrta naučili veliko novega. Vesela sem, da lahko svoje dogodke delim z drugimi.
Tinkara Čuk, 6. b

Neja Hartman, 3. b (mentorica Mojca Lokar)

Patricija Šujica, 3. b (mentorica Mojca Lokar)

EKO VRT

Moj dedi ima vrt. Na njegovem vrtu se zelo radi igramo. Na vrtu raste paradižnik, fižol, jagode, bučke, solata in kumare. Včasih jem kumare iz trgovine, včasih pa z dedijevega vrta. Najraje pa jem kumare z dedijevega vrta, ker vem, da ne škropi sadja in zelenjave. Na vrtu spimo, se guncamo in praznujemo rojstne dneve. Ima zelo urejen vrt, saj lepo skrbi zanj. Ima barako, mize in klopce. Poleti tam velikokrat pečemo na žaru.

Tarik Botonjić, 4. b

Meljan Kragelj, 6. b (mentorica Suzana Zgonec)

Justin Paternoster, 3. b (mentorica Mojca Lokar)

Primož Stvarnik Ojsteršek, 5. b (mentorica Laura Belak)

Eva Nahtigal in Zofia Vukajlović, 6. b (mentorica Olga Debeljak Babnik)

Ana Sofija Slapšak, 5. b (mentorica Laura Belak)

KAJAK

Svoje duševno zdravje vzdržujem s tem, da treniram kajak. Odkar treniram ta šport, se je moje duševno zdravje izboljšalo in prav tako se je izboljšalo tudi moje fizično zdravje. Ta šport ima različne discipline, zato je primeren za vse ljudi. Za tiste, ki imajo radi bolj adrenalinske stvari, lahko veslajo divjo vodo, če si pa bolj kot jaz, pa veslaš mirno vodo. Jaz veslam to disciplino, saj je potrebna natančnost in tehnika, kar mi pomaga, da pozabim na vse svoje težave in hkrati postanem bolj natančna in koordinirana.

Vita Terbec, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

Moj najljubši del vsega tega je, kadar gremo na dolgo veslanje, saj lahko razmišljam o problemih in težavah, ki jih imam. Velikokrat se tudi o teh težavah pogovorim s prijatelji, ki mi pomagajo, da jih premagam. Zelo rada imam tudi, kadar gremo s klubom na tabor, saj se spočijem od vseh težav v šoli in doma.

Na taborih imamo velikokrat kakšne veselice ali pa kino in se skupaj s prijatelji smejimo in zabavamo. Seveda tudi na treningih kajaka naletim na veliko težav, saj želim biti uspešna v tem športu in mi gre na živce, kadar se zelo trudim, a nič ne napredujem. V takih obdobjih me moj trener vedno spodbudi in mi ne pusti, da se vdam, zato sem mu zelo hvaležna.

Maša Simončič, 9. a

(mentorica: Tea Trušnovc)

Leja Korelc, 4. a (mentorica Suzana Zgonec)

Jagoda Rupnik, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

Urban Dobravc, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

Marina Dovič, 9. c (mentorica Suzana Zgonec)

LIKOVNA KOLONIJA – RAZMIŠLJANJE

V začetku junija letos je že drugo leto zapored potekala likovna kolonija. Udeležba je bila zelo velika, saj je učiteljica Suzana Zgonec povabila kar 110 učencev in učenk. Sprva me je skrbelo, da bo zaradi velikega števila otrok nemogoče obvladovati celotno zadevo, ampak s tem ni bilo težav. Ko sem prišel na kolonijo, sem bil zelo vznemirjen, ker je bilo prvič, da bom prespal v šoli. Najbolj mi je bil všeč prvi dan zaradi vseh aktivnosti, ki so jih pripravili učitelji. Ko smo slikali, je bila tema drevo.

Drevo na prvi pogled ni prav zakomplicirana tema; ima korenine, deblo, veje, liste in mogoče še plodove. Ampak jaz sem hotel nekaj več, nekaj bolj abstraktnega, bolj razmišljujočega in globokega, nekaj, kar si zapomniš. Ni čudno, da sem le za idejo porabil kar precej časa. Slikal sem drevo na lebdečem otoku v nebesih. Dodal sem potok, ki se preliva čez vesolje na Zemljo. Na koncu to ni bilo le eno drevo, ampak cel drevored, zato sem tudi sliko poimenoval Nebesni drevored. S končno podobo sicer nisem popolnoma zadovoljen, saj mi je zaradi ideje zmanjkalo časa za izdelek. Ne vem, kaj je pomembnejše: dobra ideja ali sama izvedba.

Drevo se mi zdi zelo zanimiva tema, saj lahko na njo gledamo z različnih zornih kotov, lahko je preprosto živo bitje, ki je opravlja določene funkcije, če pa pogledamo na to kot na ekosistem, ki je povezan z ostalimi živimi bitji in jim zagotavlja preživetje, se stvar precej zaplete. Zato je treba o drevesu razmišljati kot o objektu, ki čuti, razmišlja. Zato je drevo pomembno za vsa naša življenja.

Leon Levičnik, 6. c (mentorica: Tea Trušnovec)

Leon Levičnik, 6. c (mentorica: Suzana Zgonec)

Tim Baš, 7. b (mentorica Suzana Zgonec)

Lia Mei Butala, 6. c (mentorica Suzana Zgonec)

ŠPORTNI RIBOLOV

Športni ribolov je vedno popularnejši v svetu ribolova. Veliko ljudem, ki ga imajo radi in ga radi izvajajo ter uživajo v njem, predstavlja sprostitev ali hobi, v katerega vložijo čas in denar. V športni ribolov sem se vživel tudi jaz in tako je sčasoma postal moj najljubši hobi.

Maks Bračko, 2. a (mentorica Danica Zupančič Pavlič)

Vanj sem začel vlagati čas in denar. Med vikendi, kadar se najde vsaj pet uric časa, grem *na Ljubljano na ščuko* ali pa *na Strahomer na krpa*. Ko loviš ribe na športni način, se dejansko sprostiš, ker si v naravi in si osredotočen na svoj cilj. Ko pa ribo še uloviš, je cilj izpolnjen in si še bolj srečen ter te še bolj žene naprej. Športni ribolov je šport, ki poteka z obale ali s čolna na jezeru, reki ali potoku. Športni ribolov je predvsem namenjen rekreaciji, lahko pa tudi tekmovanju. Lovi se praviloma v dvojici, da si lahko ribiča pomagata med seboj, npr. prvi ribič *utruja* ribo, drugi pa jo vzame s *podmetalko*. Če gre za tekmovanje, so lahko v skupini do štirje ribiči. Tekmuje se na najdaljšo ali najtežjo ujeto ribo v določenem časovnem obdobju, npr. v enem dnevu. So pa tudi tekmovanja, pri katerih se točkuje kvota rib, ki jih skupina ujame. Pravilo športnega ribolova je, da se lovi od zore do mraka. Cilj športnega ribolova je, da so vse ujete ribe žive in zdrave, spuščene nazaj v njihovo kraljestvo. Na vabah, kjer so nameščeni *trojčki*, morajo namesto njih biti trnki *enojčki brez zalusti*. Uporabljati se mora antiseptik (razkužilo za ribe, ki se ga nanese na tisti del ribjega gobca, kjer je imela trnek). Del opreme mora biti tudi zadosti velika *podmetalka z gumirano mrežo*. *Podmetalka* je mreža za zajemanje rib, ki preprečuje dvigovanje rib, ki so nataknjene direktno na trnku.

Pri tej vrsti ribolova se lovi z ribiško palico, ki je zelo prožna, saj je zgrajena iz steklenih oziroma karbonskih vlaken. Dimenzije palic so od pol metra pa do 15 metrov in več. Na ribiški palici je pritrjen ribiški kolešček, ki služi temu, da se na njega navija laks ali pa vrvica. Pri ribolovu se uporablja laks oziroma pletena vrvica debeline od 0,06 mm do 0,90 mm. Laks je pritrjen na kolescu, na koncu pa je pritrjen trnek ali vaba. Vabe, ki jih uporabljamo pri športnem ribolovu, delimo na dve večji skupini. To so umetne vabe, npr. silikonska ribica, blestivka, vobler, umetni črv z okusom, in naravne vabe, npr. plodovi, deli drugih rib, meso, koruza, kruh.

Bor Dolinšek, 6. c (mentorica: Tea Trušnovec)

Julija Lokar, 8. a (mentorica Suzana Zgonec)

Tamara Novaković, 8. c (mentorica Suzana Zgonec)

Taisiya Ivasechko, 8. b (mentorica Suzana Zgonec)

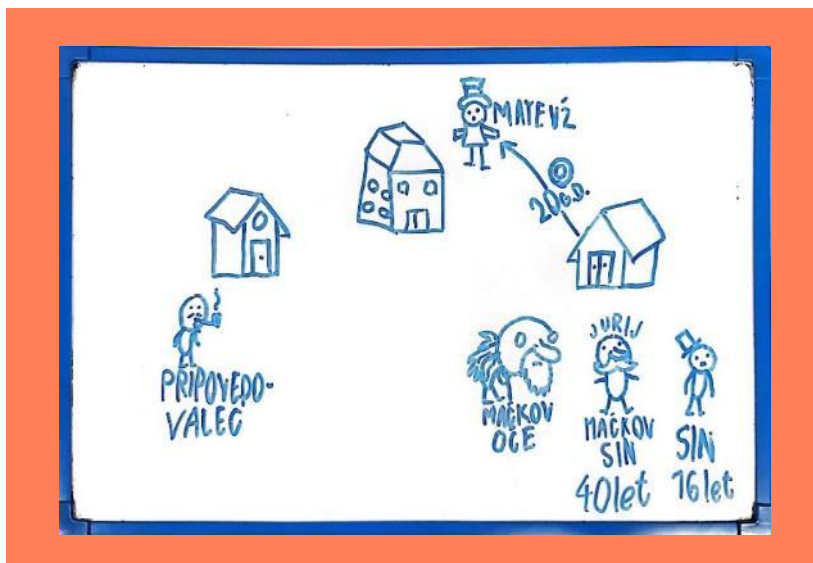

Nina Zorić, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

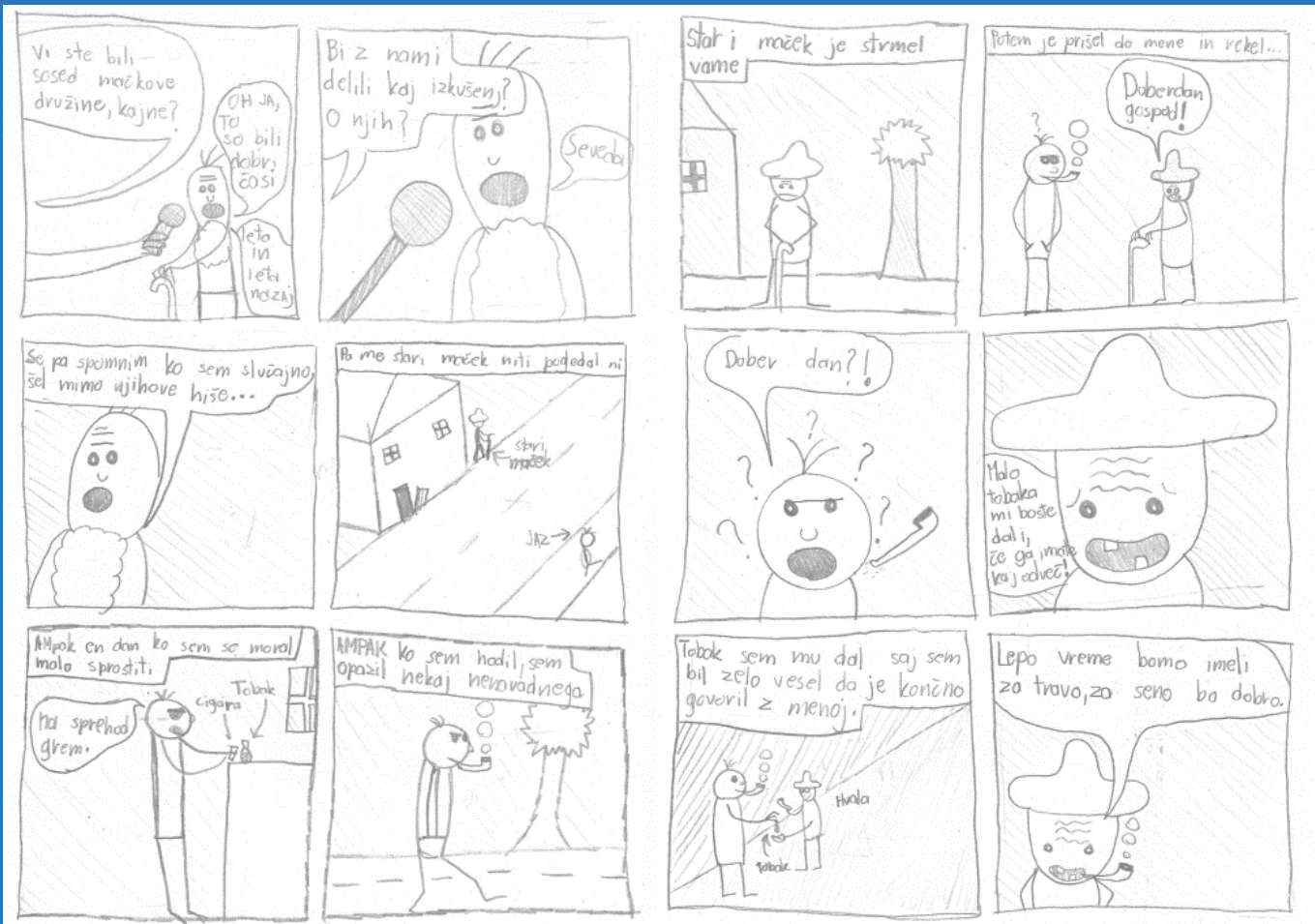
Anja Kavčič, 8. c (mentorica Suzana Zgonec)

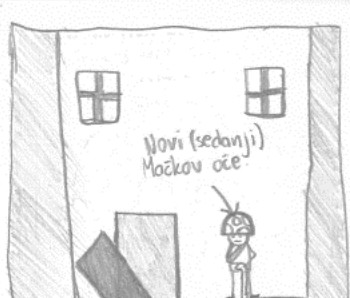
MEDOSEBNI ODNOSI

Za dobro duševno zdravje so izrednega pomena tudi odnosi, ki jih imamo z našimi najbližjimi. O tem so ob prebiranju realističnih besedil razmišljali devetošolci. Nekateri so ob branju črtice **Mačkova očeta** dobili navdih za ustvarjanje. **Bruno Šparovec Klofutar** je v obliki risbe zajel sporočilo celotnega besedila, **Jon Urh** pa je znano Kersnikovo delo upodobil v obliki stripa.

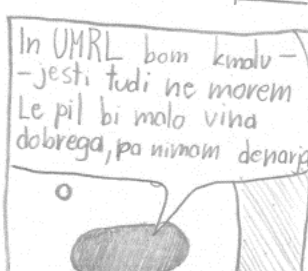

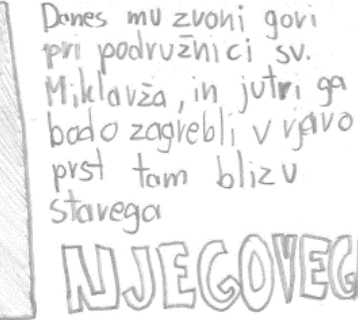
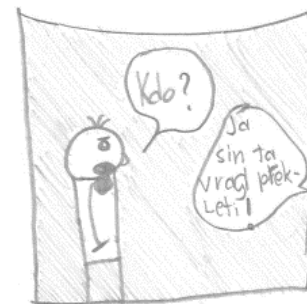
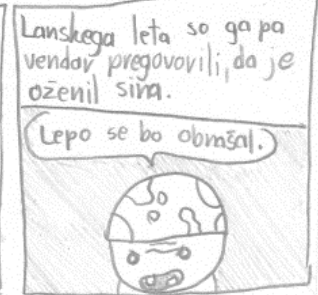
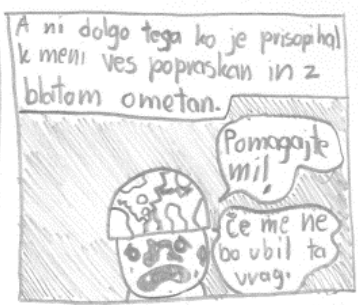
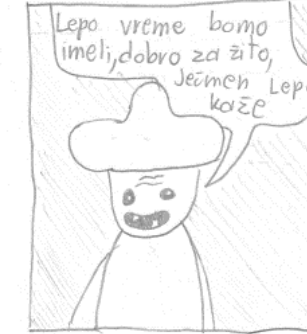
IN TAKO JE OČE UMRL
NE DA BI ODPUSTIL
SINU.

Nekaj
let kasneje.

In zopet je minilo nekoliko
let, da nisem bil dalj časa
doma. Okoli božiča enkrat
se mi je nudila priložnost
pelati tam nekoliko dni
in to sem porabil. A na
starega mačko nisem
misil kot tudi njegov
domači ne več.

O pomembnosti odnosov v družini so se pogovarjali tudi učenci 2. razreda. Svoja razmišljanja so upodobili v čudovitih likovnih izdelkih.

Sofija Trdan Zager, 2. a (mentorica Danica Zupančič Pavlič)

Mishel Kutznetsova, 2. a (mentorica Danica Zupančič Pavlič)

Sinja Snoj Salačanin, 2. a (mentorica Danica Zupančič Pavlič)

Mishel Kutznetsova, 2. a (mentorica Danica Zupančič Pavlič)

Julija Strle, 3. b (mentorica Mojca Lokar)

Mila Pavlović, 3. b (mentorica Mojca Lokar)

Barbara Testen, 3. b (mentorica Mojca Lokar)

NEVIDNE NITI, KI NAS VEŽEJO

Šolska skupnost je nekaj, kar šolo povezuje.

Je pot med vsemi razredi. Poveže generacije in nam omogoča sodelovanje. Še posebej pa pripomore k uresničevanju idej različnih razredov. Skupaj organiziramo druženja, projekte in spremembe na šoli. Zadnja leta pa se vedno bolj posvečamo duševnemu zdravju otrok. Prepričani sva, da vsak ve, s kakšnimi pritiski in napori se včasih srečamo.

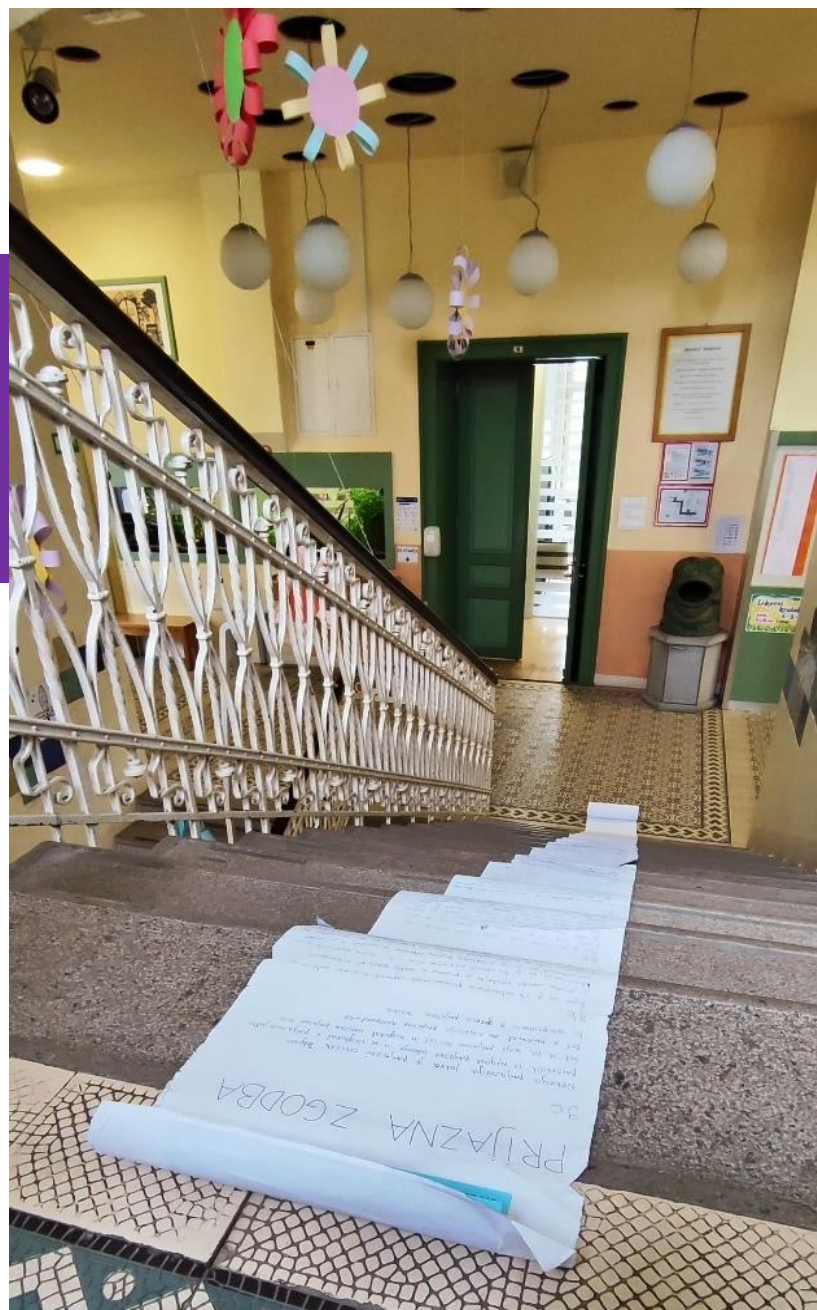
Zato je zelo pomembno, da otroci dobijo pomoč, zavetje, ki ga potrebujejo. Tudi tukaj pride do izraza šolska skupnost, ki lahko predlaga izvedbo različnih delavnic ali pa pogovorov – medvrstniških in s strokovnimi delavci. Po najinem mnenju je šolska skupnost še kako pomembna.

Neža Jambrošič in Gala Sever, 8. b

Učenci in učenke smo v začetku letošnjega šolskega leta dobili nalogo, da skupaj sestavimo zgodbo, ki smo jo poimenovali Prijazna zgodba.

Namen tega projekta je bil, da se oddelki med seboj povežemo in skupaj tvorimo zaokroženo besedilo.

Projekt sta zasnovali ga. Jana Gamser in ga. Nina Mlakar Matijević.

I ZJEMEN USPEH NA ŠOLSKEM PARLAMENTU

Duševno zdravje otrok in mladih je bilo izbrano za glavno tematiko letošnjega (in lanskega) šolskega parlamenta. Govorili smo z učenko 8. b-razreda, **Frido Bratuš**, ki je našo šolo predstavljala najprej na Mestnem otroškem parlamentu, nato na Regijskem in nazadnje še na Nacionalnem otroškem parlamentu.

Frida nam je predstavila celoten proces, od sestankov na šolskem parlamentu do zadnjega srečanja v dvorani Državnega zbora, povedala pa nam je tudi marsikatero zanimivost.

Najprej so se učenci znotraj šolskega parlamenta pogovarjali o duševnem zdravju otrok in mladih ter predvsem iskali ideje, ki bi jih lahko za boljše počutje izvajali na šoli (npr. dejavnosti med rekreativnimi odmori, več športa, šolski ples ...). Nato je te ideje 6 učencev predstavilo najprej na Območnem parlamentu.

Tam so izbrali tri šole z najboljšimi izvedenimi dejavnostmi na to temo. Med izbranimi je bila tudi naša šola in tako nas je Frida kot predstavnica zastopala še na nadaljnjih srečanjih na Mestnem in Nacionalnem otroškem parlamentu.

Navedla nam je nekaj idej, ki jih je predstavila tudi na parlamentarnih srečanjih:

- avla za druženje učencev v šoli,
- nabiralnik za stiske (kamor bi lahko učenci anonimno oddali svoj listek, na tabli zraven pa bi jih potem čakal odgovor/priporočilo),
- zeliščni vrt, za katerega bi skrbeli učenci.

Povedala nam je, da je v parlamentu veliko ljudi, ki se zavzemajo za otroke in mladostnike. Sama je sicer hitro spoznala, da politika ni zanjo, vendar je vseeno nadaljevala z delom in svojo nalogo izvedla do konca. Večkrat je naletela na neznane stvari in situacije, v katerih se je bila primorana znajti in so ji bile v izziv.

Zanimivo se ji je zdelo tudi, kako različno gledamo na iste stvari. Pomembno je, da se zaradi različnih perspektiv ne kregamo, ampak jih znamo lepo sprejeti, čeprav se z njimi ne strinjamo.

Nika Habjan, 8. b (mentorica Suzana Zgonec)

Aida Ferjan, 6. c (mentorica Suzana Zgonec)

Eva Pogačnik, 8. b (mentorica Suzana Zgonec)

David Vesel, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

T ERAPEVTSKE SPOSOBNOSTI ŽIVALI

Prisotni: **gospa Milena Remic, psička Kia**, učenci in učenke, ki so v šolskem letu 2023/2024 obiskovali literarno-novinarski krožek, mentorici

Vprašanja so pripravili učenci in učenke, ki obiskujejo interesno dejavnost Šolski literarno-novinarski krožek (2023/2024).

Intervju sta vodili:

Tijana Marković (6. a) in Neža Kernc (6. c)

1. Zakaj ste se odločili za opravljanje tega poklica/poslanstva?

Z veseljem odgovorim, ker je to vesel odgovor! Po eni strani temu lahko rečemo poklic, po drugi pa ne. To namreč počnemo v prostem času. Že od nekdaj imam zelo rada pse, to je že moj peti pes. Ime ji je Kia in je zlata prinašalka. Prva psa sta bila nemška ovčarja, Ris in Hari, potem sem imela svetlo in temno labradorko. Ta je bila lepe čokoladne barve, izgledala je kot čokoladni mafin. Zato smo jo tudi poimenovali Chocolate muffin. Potem pa sem dobila Kio. Skupaj sva 3 leta, Kia pa je stara že skoraj 8 let. Prej je živela na kmetiji, kasneje pa so jo predali meni.

Pet let nazaj sem v reviji zasledila članek, kjer je bilo predstavljeno slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke. To me je spodbudilo k iskanju odraslega psa in k sodelovanju v tem društvu.

2. Ali je terapevtsko delo psa zahtevno?

Zahtevno je v smislu odgovornosti. Predvsem je odgovorno do tistih, s katerimi delava in tudi do psa. Pes je odvisen od svojega vodnika. Takšno delo je lahko za psa zelo stresno. Pes ne razume, zakaj se

25 učencev zgrne nanj. Zagotoviti mu je potrebno miren prostor brez grobih dotikov, ves čas pa je treba poslušati pasjo govorico! Opazovati je treba psa, ker sam ne zna povedati, zakaj je stresno.

Pri svojem delu srečava veliko različnih ljudi. Obiskujeva različno stare otroke, zaključni izpit sva delali z leto in pol starimi otroki. Paziti je treba tudi pri delu s starejšimi občani, ti imajo namreč zelo nežno kožo in moram biti pozorna, da jih ne popraska.

3. Kakšne so prednosti in slabosti opravljanja tega dela?

Prednosti: to je eno samo veselje, kamorkoli prideva so nasmehi na obrazih. Pa tudi osebni uspehi! V šolah so tudi učenci s posebnimi potrebami. Letos smo delali z enim učencem, ki je s psom spregovoril več besed, kot jih je prej v 5 mesecih z ljudmi. Zadovoljstvo pa občutim tudi v domovih starejših občanov, kjer so varovanci lahko zelo osamljeni. Zelo se radi stiskajo k pasjemu kožuščku. Razmišljajte o tem, ko obiščete svoje starejše sorodnike. Objemite jih.

Slabosti: delo zahteva veliko prostega časa. Vsi v takšnih društvih to počnemo v svojem prostem

času. Veliko časa gre za usposabljanje. Pripraviti se je treba tudi na obiske/ure. Imava zelo raznolik pouk. Sodelujeva z učitelji, delovnimi terapevti. Veliko časa gre za pripravo, izvedbo ure in tudi za sprostitev psa. Psa moramo sprostiti pred uro in tudi po uri – prej in potem mora teči, se igrati.

(Kia se razgleduje po prostoru. „Ali vidite, kako dela z noskom? Vse signale obdeluje skozi smrček! Vsi ste zanjo novi, imate vsak svoj vonj. Zanjo je to vse novo, zanimivo“.)

4. Koliko urjenja potrebujejo psi, da postanejo terapevtski?

Urjenje je sistematično. Najprej morajo psi opraviti izpit poslušnosti (A – osnovna poslušnost) ali izpit poslušnosti in obnašanja v urbanem okolju (BBH), Kia je opravila slednjega. Sledi preizkus primernosti, kar opravi strokovnjak (kinolog), ki oceni, ali je pes primeren za to delo. Pred začetkom dela pes in vodnik opravita osnovno usposabljanje, nato pa vsako leto obiščeta tečaj/šolanje. Pred samostojnim delom je treba opraviti še praktično delo v obsegu 25 ur pod vodstvom mentorja, kar traja približno 6 mesecev. Vsemu temu sledi zaključni izpit.

5. Ali se vam zdi ta poklic zanimiv?

Meni se zdi zelo zanimiv. Nikoli ne veš točno, kaj lahko pričakuješ. Situacije so včasih lahko izziv, lahko pa so smešne, prijetne. Delo opravlja v različnih ustanovah: vrtci, osnovne šole, srednje šole, fakultete, varstveno-delovni centri. Tam je delo še posebej nepredvidljivo.

6. Kdaj in kako poteka urjenje psa?

Kia je bila stara 4 leta, ko je prišla k meni. Najprej se je morala navaditi novega okolja, navaditi sva se morali ena druge. Pomembno je bilo, da se je navezala name, da se je navadila novih pravil in da se je ob meni počutila varno. Pri Kii je šlo vse to brez težav, že od začetka je bila miren pes.

Vedeti moramo, da pes zelo rad uboga, saj je že od nekdaj človekov spremljevalec. Pes ima rad trike, zato se jih učiva tudi s Kio.

Redno hodiva tudi na Sočo (Univerzitetni rehabilitacijski Inštitut Republike Slovenije). Tam pacienti s pomočjo različnih vaj okrevajo po različnih nesrečah, obolenjih. Nekateri se težko gibajo, se učijo hoditi na novo, na novo se učijo zavezovati vezalke. Ko na primer obiščeva pacienta, Kia leže na posteljo, ki jo s Kio vred dvignejo, da ima pacient psa na doseg roke. Za psa to ni enostavno – je zelo stresno, zato jo skušam doma na to vnaprej pripraviti.

Drugi tak primer je, da morajo pacienti kužku zavezati vezalke na *mašnico*, da se učijo na novo zavezovati čevlje. Nekateri imajo zaradi prisotnosti psa toliko večjo motivacijo za težavno učenje. To vadiva tudi doma, da potem Kia ni pod stresom, ko se to dogaja na Soči.

7. Kakšni so zapleti pri terapevtskem delu?

Seveda včasih pride tudi do kakšnih zapletov. Pes je izpostavljen stresu, ko klient naredi kakšno nenadno, nepričakovano stvar, gib.

Psa se lahko dotika samo ena oseba naenkrat in samo, ko me prej vprašajo za dovoljenje. Če se cela skupina naenkrat na ves glas zasmehi, ko Kia naredi kaj smešnega, je to zanjo zelo stresno. Tudi grobi prijemi s strani neznancev Kii niso všeč.

Povedala bi še, da k psu pristopamo od strani, ne direktno nad glavo.

Nekatere osebe se psom bojijo. Ko pridem v skupino, vedno najprej vprašam, ali se kdo boji psa. Nekateri tega ne želijo povedati, jih je sram. Ko pa se jim pes približa, opazim, da oseba kar zmrzne. Vodnik mora opazovati tako psa kot tudi kliente.

8. Ali predlagate opravljanje tega prostovoljskega dela tudi mladim in zakaj?

Zelo! Vsem vam ga predlagam. To ne pomeni, da bi to delo lahko opravljal vsak. Starostna meja je 18 let. Poleg tega pa mora imeti človek veliko prostega časa. Pa tudi pes mora biti zrel za to. To potem postane tudi hobi, kar pa imamo vsi radi.

Velikokrat dobim vprašanje, kakšen mora biti pes. Pasma ni pomembna. Vsi psi so dobrodošli. Važno pa je, da ima pes rad ljudi, da je igriv. Kot bodoči vodnik morate biti s svojim psom zelo povezani. Zaupati si morata. Imeti se morata rada.

Vabljeni, da si ogledate spletno stran **Tačke pomagačke**.

Tam najdete tudi povabilo za nove terapevtske pare. Morda lahko k temu povabite svoje starše.

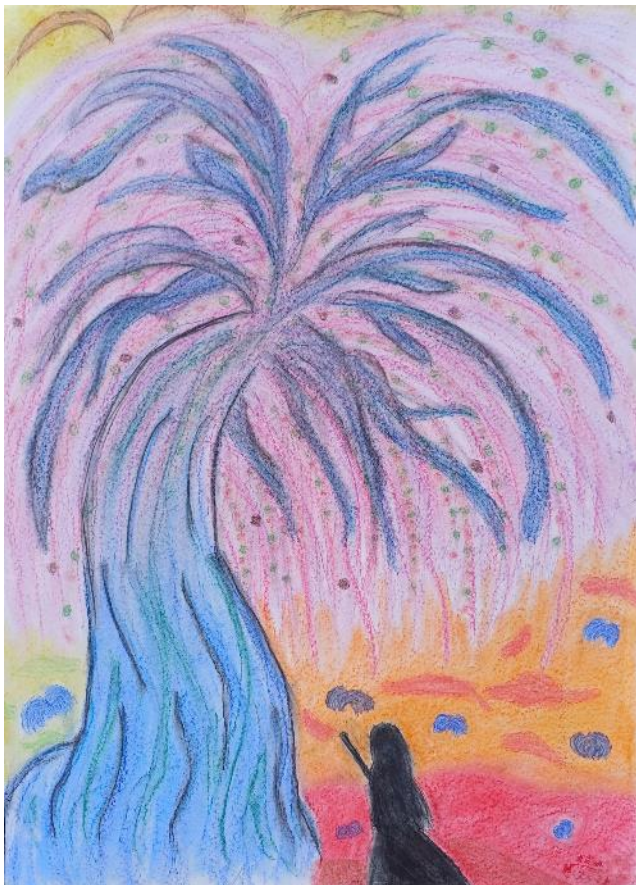

Julija Lokar, 8. a (mentorica Suzana Zgonec)

Alina Jarh, 9. b (mentorica Suzana Zgonec)

Neža Kernc, 6. c (mentorica Suzana Zgonec)

Juta Grasselli, 8. b (mentorica Suzana Zgonec)

BEREMO, (PO)USTVARJAMO

ČUSTVA

Branje je le navada, ki je mnogim odlična parada. Nekateri se imajo lepo, drugi pa ne prav tako.

Ko bereš, hitro na vse pozabiš, odvečno energijo porabiš. Preplavi te ljuba toplota in sreča, ki jo mnogi kličejo nesreča.

Knjig imamo vedno več, postale so kot zaščiten meč. Branje knjig nam je v oporo, ko besede niso več v podporo.

Žalost, ljubezen in jeza, čustva nam pogreza, globoko v notranjost, vpliva na zunanost.

Modrost na vprašanja odgovori, z lahkoto se jih iz knjig pridobi, knjiga v rokah se blešči, vsaj eno stran preberi ti!

Hana Nuhanović, 9. a

(napisano v šolskem letu 2022/2023)

Taisyia Ivasechko, 8. b (mentorica Suzana Zgonec)

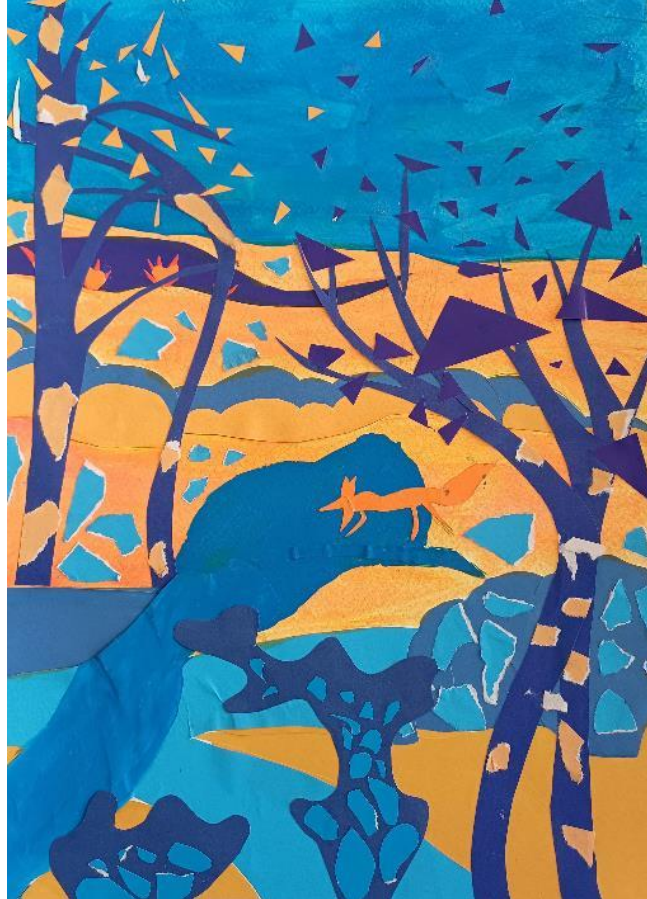
Julija Mesec, 9. b (mentorica Suzana Zgonec)

ZAJČEK IN LISIČKA

Nekoč sta živela zajček in lisica. Bila sta največja sovražnika. Vedno, ko je zajec srečal lisico, je stekel stran, kar so ga nesle noge, Lisica si je nekega dne nadela belo suknjo in rekla strahopetnemu zajcu: »Pridi, pridi, zajček, saj vidiš, nadela sem si belo suknjo v znak miru.« Naivni zajček ji je verjel in prišel bliže. V trenutku, ko je pristopil, ga je lisica požrla in brez slabe vesti nadaljevala sprehod po gozdu.

Nika Žitnik, 7. a

(mentorica: Andreja Popović)

Vita Grasselli, 8. b (mentorica Suzana Zgonec)

KJER SE PREPIRATA DVA, TRETJI DOBIČEK IMA

Pes in mačka se lovita
in po hiši se podita.
Jaz bom večerjo prvi dobil,
je pes na mačko zavpil.

Ti si bil že včeraj prvi,
mačka jezno dvigne svoji obrvi.
V kuhinjo pride deklica Maja
in najprej nahrani papagaja.

Klara Zakrajšek, 7. a

(mentorica: Andreja Popović)

Ksenija Sutormina, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

BASEN

K potoku prišel je volk
in si zlomil kolk.
Ker v bližini ni zdravnika,
se je imel le za bolnika.
Nato je prišla še ovca
in pokončala ga do konca.

Sinja Modrej, 5. a (mentorica Suzana Zgonec)

Zala Pestotnik, 7. a
(mentorica: Andreja Popovič)

KRAJA V PRISTANIŠČU

Moj oče je nekega večera bral časopis in naletel na naslov *Izginjanje v pristanu tovornih ladij*. Povedal mi je, kaj je prebral. Takoj sem poklicala Avo in Tio. Rekla sem jima, da se dobimo v Parku ob reki Tur. Tam sem jima vse povedala. Želele smo rešiti težavo, ki je bila opisana v časopisu.

Čez nekaj tednov smo začele nekaj sumiti. Sosed Albert je zelo skrivnosten, pa tudi svoj čoln ima. Čudno se mi je zdelo, da vedno izgine pol ure prej, preden se pristanišče zapre. Vedno gre proti reki Tur, ki se izliva v morje ob pristanu. Več tednov smo še iskale sledi in vedno so nas peljale do soseda Alberta.

Nekega večera smo mu zopet sledile. Šel je mimo parka do reke Tur, kjer je imel za veliko skalo privezan svoj čoln. Šel je naprej in sledile smo mu. Sosed se je ustavil, naložil polno vrečko hrane, blaga ter drugih surovin ter hitro stekel v čoln, ki ga je imel v skrivališču.

Martin Testen, 7. c (mentorica Suzana Zgonec)

Blizu parka ob reku Tur je bil gozd in v njem je stala zapuščena kočica. Sosed se je odpravil proti njej. Ko je prispel do kočice, je najprej previdno pogledal naokoli, nato pa odšel notri. Ko je odšel nazaj proti domu, smo najprej 10 minut počakale, da smo lahko varno prišle notri, ker – joj – če bi nas dobil, se nam ne bi dobro godilo. Notri smo zagledale vse ukradene stvari iz pristanišča. Stekle smo do policije ter vse povedale.

Policija je zjutraj zaslišala soseda Alberta. Policiste smo odpeljale do kočice, ampak je Albert seveda vse zanimal. Ampak še dobro, da smo ves čas zasledovanja snemale! Albert je čez dva dni vse vrnil. Tudi plačati je moral kar visoko kazen, 6000 €. Župan je nam trem izročil lepo nagrado, 3000 €, ki smo si jo seveda razdelile, vsaka je dobila 1000 €. Vesela sem bila, da smo to razrešile. Pa ne samo zaradi nagrade, ampak ker sem naredila nekaj dobrega in sem se zato nekako bolje počutila.

Lara Babić, 6. a

(mentorica: Katja Bizilj)

MUZEJSKA KRAJA

Včeraj sem se igrala detektive z mojo prijateljico Mio. Raziskovali sva muzejsko krajo, ki sva si jo sami izmislili. Igrali sva se cel dan, do večera.

Danes zjutraj sem s starši gledala poročila na televiziji. Izvedela sem, da je v muzeju prišlo do prave kraje, ukradli so staro neprecenljivo vazo. Odšla sem povedat Mii. Lotili sva se dela. Najprej sva kot obiskovalki odšli v muzej. Bili sva presenečeni, da tam ni bilo nobenih policistov.

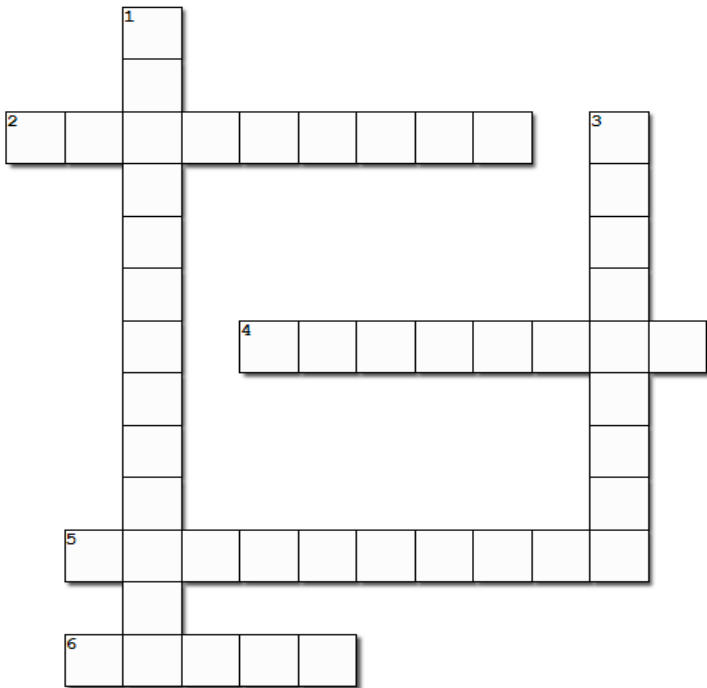
Aleksander Saša Sovilj, 7. b (mentorica Suzana Zgonec)

Nato sva si ogledali prizorišče, kjer je bila prej vaza, ki so jo ukradli. S seboj sem imela pripomočke za odvzem prstnih odtisov. Na žalost jih ni bilo. Hodili sva okoli in okoli vitrine, kjer je bila nekoč vaza. Nato pa je Mia zagledala blatne odtise čevljev: »Izgleda, da je imel tat zelo umazane čevlje.« Sledili sva jim in prišli do lopute za zračenje. Odprli sva jo in se skobacali notri v prostor. Našli sva skrivališče tako imenovanega tatu, ki je verjetno ukradel vazo. Pogledali sva v računalnik, ki je bil na sredini tega prostora. Videli sva, da hoče tat vazo drago prodati. Nato sva zaslišali korake in se skrili v omaro, ki je bila v tem prostoru. Ko je tat odšel, sva mu sledili. Izvedeli sva, da je to zelo znan in iskan kriminallec Mark Rikarder. Poklicali sva policijo in ji do potankosti razložili, kaj se dogaja. Pokazali sva jim skrivališče, ki sva ga našli. Preiskali so ga in šli poiskat tatu, saj vaze v sobi ni bilo. Kmalu so ga ujeli in tat je bil kaznovan s petimi leti zapora.

Olivija Gorjup, 6. a (mentorica Katja Bizilj)

SMEH JE POL ZDRAVJA

RUBRIKA ZA ZABAVO

VODORAVNO:

2. Človek, s katerim se rad družiš, pogovarjaš, mu lahko zaupaš.
4. Protipomenka besedi nesramen.
5. Aktivnost, pri kateri se telo umiri.
6. Čustveni, duševni, telesni in vedenjski odziv telesa, ki se pojavi pred ocenjevanjem.

NAVPIČNO:

1. Človek, ki pacientu pomaga začutiti in primerno izraziti svoja čustva.
3. Najpogostejša duševna bolezen.

Križanko pripravila:
Alja Ahčan in David Korošak, 6. b

Created using the Crossword Maker on TheTeachersCorner.net

OSMEROSMERKA

I	V	P	R	I	J	A	Z	N	O	S	T	V	K	E
S	J	U	O	O	M	O	D	A	P	R	F	O	N	O
R	P	G	Š	Č	S	T	R	S	Š	N	R	E	V	N
D	U	R	Ž	E	V	R	A	M	N	V	C	K	E	H
R	K	C	O	J	E	T	V	E	M	O	O	V	R	Š
U	V	J	K	S	P	V	J	H	V	K	N	T	N	K
Ž	E	O	T	K	T	Č	E	E	I	T	R	O	P	Š
E	S	O	P	M	K	I	U	L	D	E	R	P	N	K
N	E	L	J	N	V	N	T	S	S	K	O	P	K	N
J	L	Ž	V	F	R	J	L	E	T	A	J	I	R	P
E	J	J	A	K	M	D	O	L	V	V	Č	G	O	R
E	E	R	P	I	D	R	U	Ž	I	N	A	R	N	P
P	R	A	Z	U	M	E	V	A	N	J	E	A	V	K
S	Š	O	L	A	N	K	M	L	E	S	E	R	T	O

Vodoravno in navpično najdeš 15 gesel.

Avtorja: Katarina van Veen in Tom Pavlič, 6. b

ROALD DAHL: JAKEC IN BRESKEV VELIKANKA

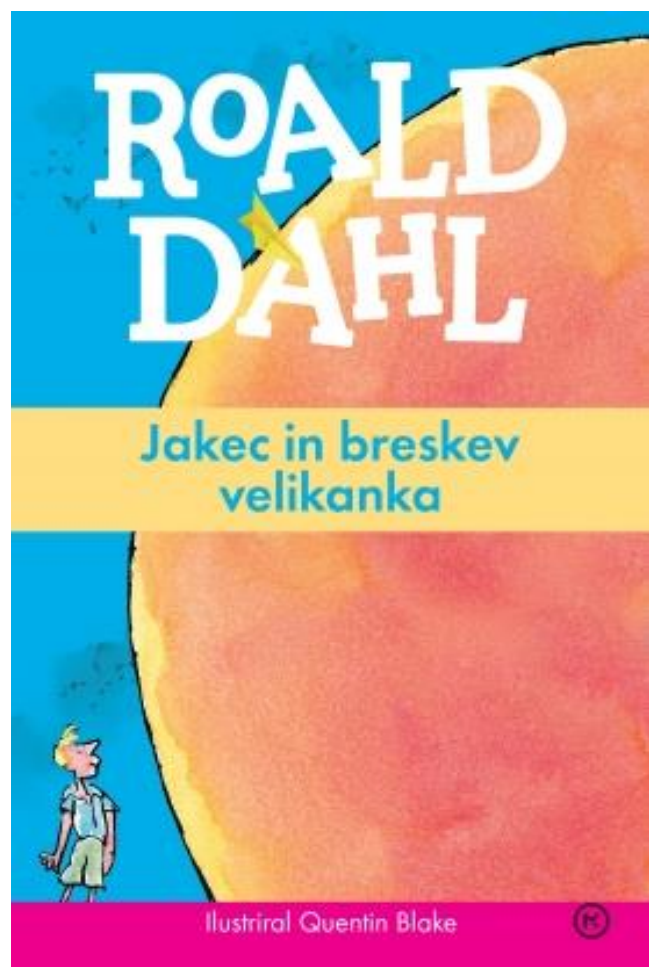
Jakec Henrik Konjar je do smrti svojih staršev (nepričakovano ju je požrl nosorog, ki je ušel iz londonskega živalskega vrta) brezskrbno živel v prekrasni hiši ob morju. Po izgubi staršev so ga poslali ga živeti tetama Cmok in Cvek, ki sta bili grozni, leni, sebični in nesramni. Z Jakcem sta grdo ravnali in ga večkrat kaznovali. Jakec je bil zelo žalosten. Moral je garati, teti pa sta ga zmerjali in vpili nanj.

Nekega dne je Jakec srečal starčka v temno zeleni obleki, ki mu je podaril vrečko zelenih zrn. Izgledala so kot bleščeči kristali. A v resnici so bili to krokodilji jeziki, ki so imeli magično moč. Starček mu je povedal tudi navodila za uporabo in če bi ga Jakec ubogal, ne bi bil nikoli več nesrečen.

Jakcu je na poti domov spodrsnilo, vrečka mu je padla na tla in krokodilji jeziki so v bližini stare breskve poniknili v tla.

Naslednjega dne je na drevesu zrasla velika breskev, ki je rasla in rasla. Bila je velikanska. Sestri sta se domislili, da bi z razkazovanjem tega čudeža lahko dobro zaslužili in množica ljudi si je prišla ogledovat breskev, veliko kot hiša.

Jakec je ponoči odkril predor v breskvi in se odločil, da razišče ta nenavadni sadež. V breskvi je spoznal velikansko kobilico, pajkovko, pikapolonico, stonogo, sviloprejško in deževnika. Jakec se je z vsemi spoprijateljil in po razburljivem srečanju končno zaspal v mehki postelji ...

<https://www.mladinska-knjiga.si/knjige/za-otroke/jakec-breskev-velikanka>

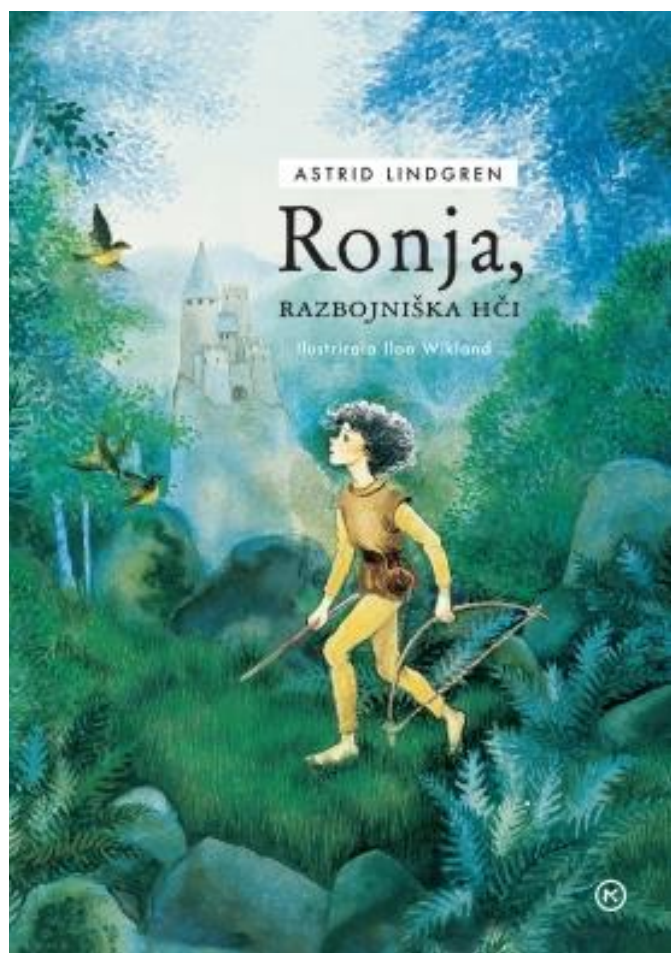
ASTRID LINDGREN: RONJA, RAZBOJNIŠKA HČI

Glavna junakinja zgodbe je Ronja, ki se je neke nevihtne noči rodila mami Lovis in očetu Mattisu v razbojniškem gradu sredi gora in gozdov. Strela je v tej noči udarila v grad in ga razklala od vrha do tal. To je bil začetek Ronjinega življenja med dvanajstimi razbojniki v očetovi tolpi.

Oče je imel hčerko najrajši in z mamo sta ji dala veliko svobode. Njena radovednost jo je vodila v raziskovanje sveta okoli svojega doma. Uživala je v gozdovih, rekah, slapovih, rada je imela živali. Nekoč je sovražnikova tolpa razbojnikov zasedla severni del razklanega gradu. Njihov vodja je bil Bork. Bork je imel sina Birka, ki je bil Ronjin vrstnik. Tolpi sta bili sovražni ena do druge, a Ronja in Birk sta postala prijatelja. Za prijateljstvo je izvedel Ronjin oče Mattis, česar ni dobro sprejel. Za svojo hčerko ni hotel več slišati in Ronja je bila žalostna.

Ronja in Birk sta se odselila v Medvedjo jamo. Dobro sta se razumela in doživela veliko zanimivih pustolovščin. Tako sta preživela čudovito poletje. Ko je že nastopila jesen, je Ronja srečala svojega očeta.

Bil je zelo žalosten, ker je tako ravnal s svojo hčerko. Odločil se je, da bo sprejel Ronjino prijateljstvo z Birkom ...

<https://www.mladinska-knjiga.si/knjige/za-mlade/ronja-razbojniska-hci>

Avtorica povzetka: **Neža Kernc, 6. c**

Nisem razumel naloge.

Pozabil sem zvezek.

Kuščar mi je spraskal zvezek.

Mami sem moral pomagati pospraviti hišo.

Sestra mi je počekala nalogo.

Šla sem hitro spat in nisem imela časa.

KAJ REČEŠ, KO NIMAŠ DOMAČE NALOGE?

Pes mi jo je pojedel.

Zbrali smo najboljše in najbolj domiselne izgovore.

Zvezek sem pozabil doma.

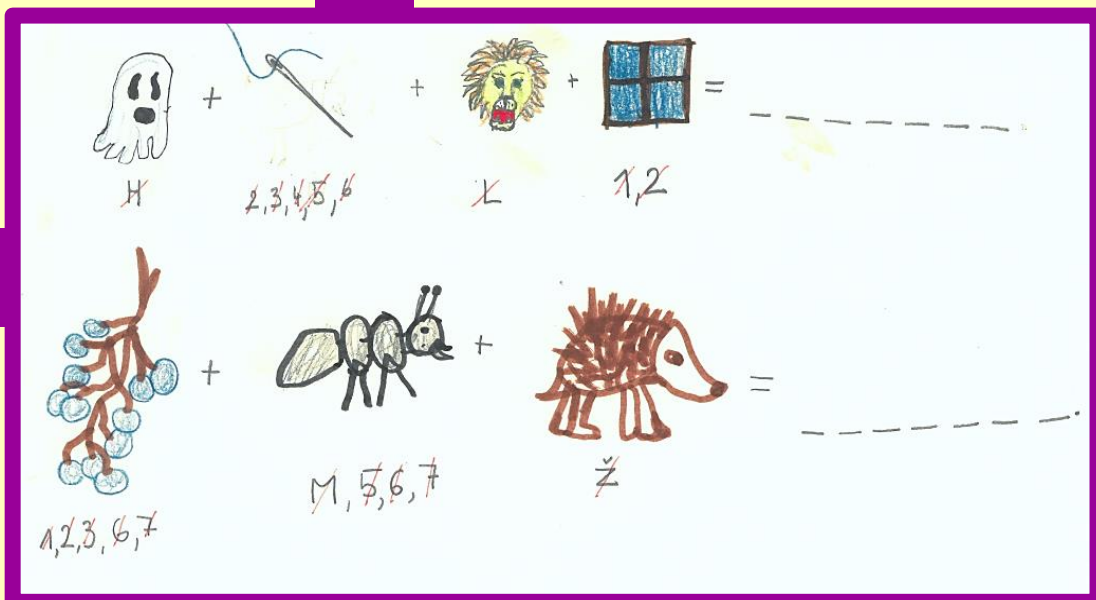
Imel sem trening.

A je bilo to sploh za nalogo?

Ne najdem svojega zvezka.

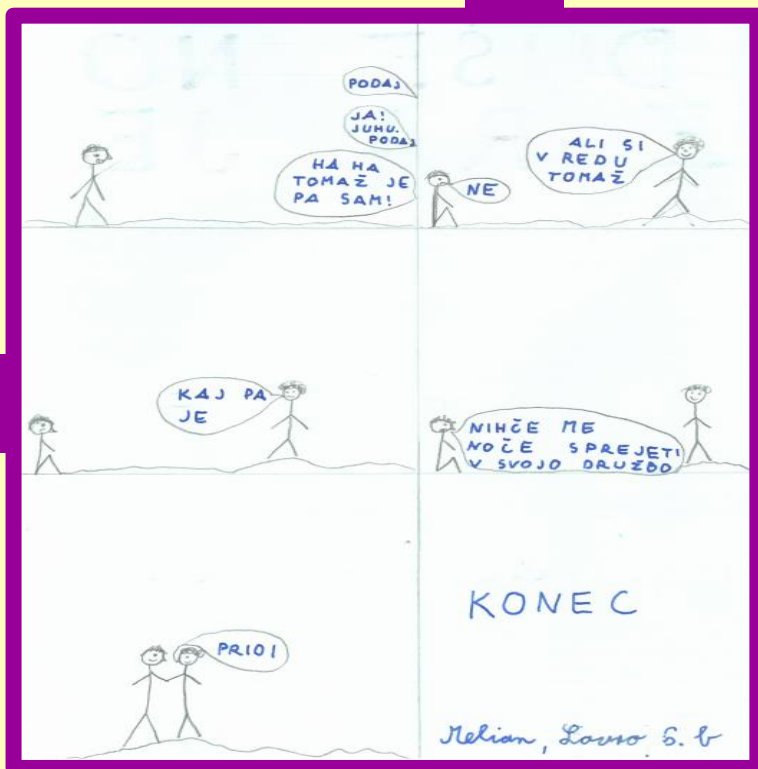
Reševala sem napačno stran, ki ni bila za nalogo.

REBUS

Avtorja:

Svit Stubelj Peruzzi in Liam Nal Rakuša, 6. b

STRIP

Avtorja: Melian Kragelj in Lovro Markač, 6. b

POČITNICE

Naja Gabrovšek in Rubi Avguštin, 6. a
(mentorica: Katja Bizilj)

Ko počitnice se začno,
sinje je nebo,
morja se veselimo močno,
v šolo nas več ne bo.

Morje je za nas zlato,
ki ponuja nam vse to;
plaža, sonce in kopalke,
to so sanje naše vsake.

Na morju plavamo in se igramo,
dokler jutro je še rano,
a ko šola se začne,
spet nam muke vse počne.

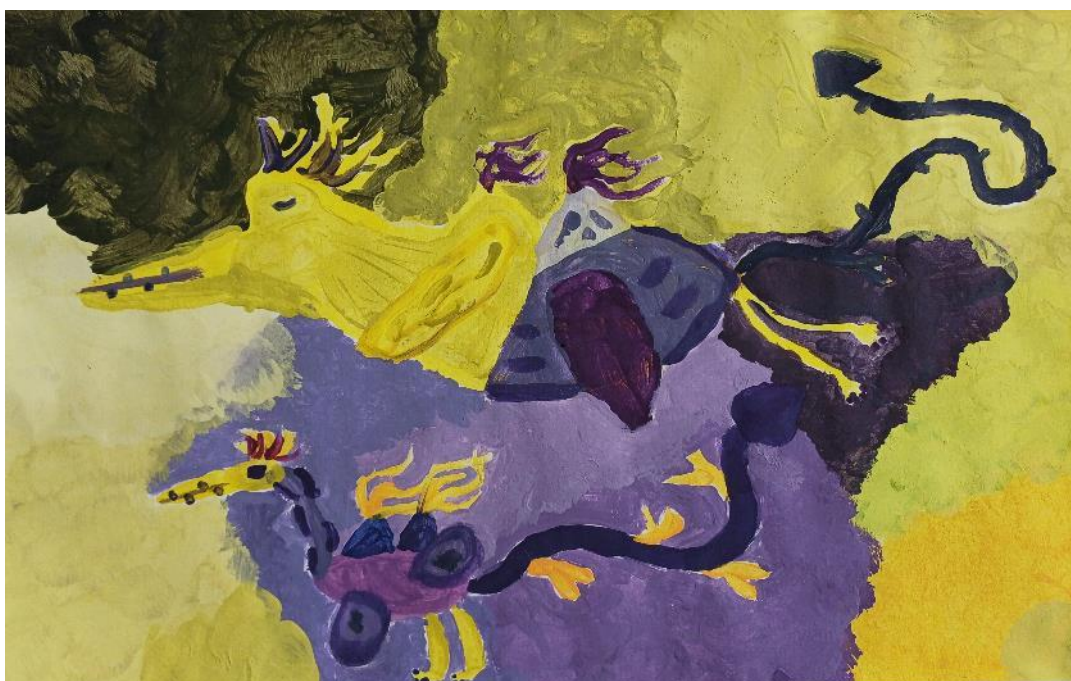
Vitan Lazić Lepen, 4. a (mentorica Suzana Zgonec)

Valentin Dovič, 6. c (mentorica Suzana Zgonec)

Neža Kernc, 6. c (mentorica Suzana Zgonec)

Lara Babič, 6. a (mentorica Suzana Zgonec)

iskrice

Stenski in spletni časopis učenk in učencev OŠ Prule Ljubljana

Glavni urednici: Tijana Marković (6. a) in Neža Kernc (6. c); **novinarji:** Rubi Avguštin, Maruša Bizjak, Jan Gorkič Nograšek, Tijana Marković, Ajda Podobnik, Tine Sila (vsi 6. a), Ela Garič, Neža Kernc, Davorin Kračun, Leon Levičnik, Sara Rajterič (vsi 6. c); **mentorici:** Katja Bizilj in Tea Trušnovec; **likovna podoba in oblikovanje časopisa:** Suzana Zgonec; **naslovnica:** Sofia Žižmund, 9. c, Iva Barbarič, 5. a in Ulyana Solomeyeva, 9. c (mentorica Suzana Zgonec); **zadnja platnica:** Tajra Salihović, 7. a (mentorica Suzana Zgonec)

KO TE STISKA STISKA ...

... SE LAHKO OBRNEŠ NA:

starše,

prijatelja,

učitelja,

šolsko svetovalno službo:

- Jana Slivnikar,
- Jana Gamser,
- Nina Mlakar Matijević,
- Nataša Farič,

www.tosemjaz.net (anonimno napišeš svojo težavo in prejmeš odgovor),

TOM telefon – telefon za otroke: 116 111 (pokličeš in zaupaš svojo težavo).

Maks Miladinović, 6. c
Žarek upanja

»Vedno se najde nekdo, ki ti lahko pomaga.«

